

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
056/19	Formannskapet	PS	06.06.2019
042/19	Kommunestyret	PS	20.06.2019

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Olav Mongstad	FE-256	19/418

Søknad om kommunal garanti for lån til Aufera AS

Vedlegg

Kommunal garanti for lån Aufera AS

Møtebok generalforsamling Aufera 06.05.2019

Framlegg til vedtak:

Austrheim kommunestyre gir ikkje kommunal garanti for Aufera AS i samband med kjøp av seksjon I gnr. 45, bnr 264 med kr 12,5 mill. på det noverande tidspunkt. Austrheim kommunestyre ber Fedje og Radøy ta ansvar for eit eventuelt garantiansvar inntil Austrheim er ute av ROBEK-lista. Når kommunen igjen er i ein friare økonomisk situasjon, tar kommunestyret stilling til ein eventuell garanti for 37 % av summen.

Ordførar og rådmann får i oppgåve å gå i dialog med Fylkesmannen, og med nabokommunane Radøy og Fedje om lånegarantien til Aufera. I dette ligg det også at ordførar og rådmann har fullmakt til å inngå denne lånegarantien.

Formannskapet - 056/19 - 06.06.2019

FS - behandling:

Konstituert rådmann Olav Mongstad orienterte om saka, og sa at Austrheim har eit langt engasjement i Aufera, men i den situasjonen ein har no med Robek og kommande investeringar i kyrkje og vatn, så er det rett å be dei to andre eigarkommunane Radøy og Fedje om å ta garantiansvaret, og heller ta over sin del når Austrheim er ute av Robek.

Siri Kaland (Ap) sa at det er feil signal å senda at ein ikkje er med på laget med garanti. Det vert feil å seia at Austrheim har brukt for mykje pengar og ikkje kan vera med.

Rådmann Liv Løvvik sa at dette må vegast opp mot andre investeringar, om ein tek inn denne garantien må ein kanskje skubba på andre investeringar.

Siri Kaland sa at om ikkje Austrheim gjev denne garantien kan det bety ei styrt avvikling av Aufera.

Kaland var kritisk til at vedtaksframlegget var for usikkert med det at Austrheim skal ta stilling til

garantien seinare.

Olav Mongstad sa at ein eventuelt kan stramma opp teksten i vedtaket.

Per Lerøy (Ap) sa at han støttar Siri Kaland, Aufera har det trangt i dagens lokale, og om ikkje dette vert ordna no kan selskapet bli slått saman med vekstbedriftene i Lindås/Meland når Radøy går inn i Alver. Det kan bety at ein misser alt tilbod i nord og at alt går til Knarvik/Frekhaug. Dette er den sjansen ein har for å sikra drift på Manger.

Siri Kaland sa at styret for Aufera har jobba lenge med nye lokale, der ein har sett på leige, ledige lokale og tomt for nybygg. Dette er det beste ein har funne.

Olav Mongstad sa at dette med garantiansvaret ikkje er eit spørsmål om ei eventuell nedlegging av Aufera. Også ved ei samanslåing av Gløde og Aufera er Austrheim med som eigar av begge selskapet. Det er elles ei utfordring at den som har transporten til Aufera på Manger i dag går av med pensjon, og dersom det vert Knarvik er det lettare å ta rutebussen. Mot ei sentralisering tel det at NAV ville ha dette tilbodet ute i distriktet i utgangspunktet. Mongstad spurte formannskapet om ein burde utsetja saka og la rådmann og ordførar sjå nærare på dette.

Per Lerøy sa at Ap hadde eit anna framlegg til vedtak men at ein går for utsetting.

Det vart laga eit fellesframlegg på dette.

Handsaming i formannskapet:

Sams for: Denne saka vert utsett, og teke opp med dei to andre kommunane. Ordførar Per Lerøy får fullmakt til diskutera saka med Austrheim og Fedje, og leggja saka fram direkte i kommunestyret 20. juni. Økonomisjef Olav Andersen får i oppgåve å sjekka ut med Fylkesmannen, at ein kan gje denne lånegarantien.

FS - vedtak:

Denne saka vert utsett, og teke opp med dei to andre kommunane. Ordførar Per Lerøy får fullmakt til diskutera saka med Austrheim og Fedje, og leggja saka fram direkte i kommunestyret 20. juni. Økonomisjef Olav Andersen får i oppgåve å sjekka ut med Fylkesmannen, at ein kan gje denne lånegarantien.

Kommunestyret - 042/19 - 20.06.2019

KS - behandling:

Då denne saka var oppe i formannskapet 6. juni vart det gjort slikt vedtak:

«Denne saka vert utsett, og teke opp med dei to andre kommunane. Ordførar Per Lerøy får fullmakt til diskutera saka med Austrheim og Fedje, og leggja saka fram direkte i kommunestyret 20. juni. Økonomisjef Olav Andersen får i oppgåve å sjekka ut med Fylkesmannen, at ein kan gje denne lånegarantien.»

I kommunestyret viste ordførar Per Lerøy (Ap) til at Austrheim som Robek-kommune må ha Fylkesmannen sitt løyve til å gje slik lånegaranti. Sjølv hadde han han etter formannskapet teke saka opp med ordførarane i dei to andre kommunane, men dei kunne ikkje gje forpliktande svar.

Siri Kaland (Ap) spurte om kva som kan vera resultatet dersom Austrheim ikkje no går inn med garanti. Det er over eit halvt år sidan Aufera starta arbeidet med ein intensjonsavtale for kjøp av nye lokale, ein har hatt inne byggefirma og har alt på plass til å starta. Kaland spurte om kva som vert kostnaden for Austrheim om Aufera ikkje kan halda fram drifta.

Per Lerøy (Ap) svara at Austrheim uansett må i dialog med Fylkesmannen og med dei andre kommunane før ein kan seia noko sikkert.

Konstituert rådmann Olav Mongstad viste til at dersom Austrheim inngår garantien, og Aufera ikkje

klarer å betala avdraga på låna, så må Austrheim ta sin del av dette over driftsbudsjettet.

Siri Kaland (Ap) presiserte sitt spørsmål om at Austrheim sine tilsette hjå Aufera skal ha eit tilbod også utan Aufera, og spurte kva som er kostnaden for det.

Liv Ulvøy (Uavhengig) sa at ho er veldig skeptisk til å ikkje gå vidare med ordninga om Aufera.

Rådmann Liv Løvvik sa at Austrheim kommune ikkje kan pådra seg forpliktelsar utan løyve frå Fylkesmannen. Kommunen har sendt inn eit investeringsbudsjett med forpliktelsar som ein har, og dette med Aufera-garanti kjem i tillegg. Ein kjem ikkje utanom at Fylkesmannen skal bestemma. Reidar Øksnes (Sp) ba om at det vart lag inn som føresetnad at Alver kommune ikkje skal leggja ned Aufera.

Siri Kaland (Ap) sa at Aufera har eit styre der Austrheim og Fedje har majoriteten, og la til at ho ikkje kan sjå at Alver kan leggja ned Aufera. Derimot er Nav den største trugselen mot Aufera, sidan det er Nav som kjøper plassane der.

Per Lerøy (Ap) sa at han ikkje trur at Alver kan gå inn for nedlegging om Aufera kjem i nytt bygg.

Det vart diskutert eit nytt framlegg til vedtak, med denne ordlyden:

«Ordførar og rådmann får i oppgåve å gå i dialog med Fylkesmannen, og med nabokommunane Radøy og Fedje om lånegarantien til Aufera. I dette ligg det også at ordførar og rådmann har fullmakt til å inngå denne lånegarantien».

Handsaming i kommunestyret:

Samrøystes for felles framlegg til vedtak.

KS - vedtak:

Ordførar og rådmann får i oppgåve å gå i dialog med Fylkesmannen, og med nabokommunane Radøy og Fedje om lånegarantien til Aufera. I dette ligg det også at ordførar og rådmann har fullmakt til å inngå denne lånegarantien.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Det ligg føre ny søknad om kommunal garanti for lån frå Aufera AS. Dette er eit fullt ut kommunalt eigd aksjeselskap, med Austrheim, Fedje og Radøy som aksjonærar. Radøy har 47% av aksjekapitalen, Austrheim 37% og Fedje 16%. Selskapet er ei godkjend VTA-verksemd.

Aufera AS søkte også om kommunal garanti i 2018 i samband med mogeleg overtaking av Manger Fiskeindustri sine lokale på Manger kai, men kjøpet vart ikkje realisert.

Søknaden no gjeld overtaking av ein seksjon av gnr 45, bnr 264, der REMA 1000 tidlegare hadde lokale. Grunnflata er om lag 750m², nær det doble av arealet i noverande lokale. Større lokale gjev høve til å auka omsetninga i vaskeriet, verkstaden og kjøkkenet. Det kan også bli høve til å etablere ein «kafékrok» i tilknytning til kjøkkenet. Aufera har stor tru på at nye, større og meir høvelege lokale vil gje grei auke av omsetnaden. Det er lagt fram drifts- og likviditetsbudsjett som syner at dei auka rente- og avdragskostnadene kan forsvarast.

Det må gjerast omfattande ombyggingsarbeid i nye lokale, og det er innhenta tilbod på arbeida, som totalentreprise. Kostnadene til kjøp av seksjonen er 7,9 mill, og kostnadene til ombygging er 4,6 mill, til saman 12,5 mill.

Noverande eigedom i Mangersnesvegen har fått ein takst på 4 mill. Denne eigedomen skal seljast, og salssummen skal nyttast til nedbetaling av lån. Det er likevel uvisse knytt til faktisk salsverdi, og når

eit slik sal let seg realisera.

Aufera AS søker såleis om kommunal garanti for lån kr 12,5 mill, med 30 års nedbetalingstid.

Vurdering

Når Aufera AS likevel søker om kommunal garanti, ser rådmannen dette i samanheng med at både styret og generalforsamlinga har uttrykt klår støtte til å kjøpa den aktuelle seksjonen. Rådmannen vurderer såleis søknaden om garanti først og fremst som ei politisk sak, der ein ønskjer å "sikra" eit VTA-tilbod for noverande Austrheim, Fedje og Radøy.

Rådmannen vil påpeika at ein kommunal garanti utgjer ein risiko, sjølv med pant i eigedommen. Rentekostnaden på eit lån på 12,5 mill er kr 250.000 det første året, og dette går rett på "botnlina". I praksis må omsetninga auka monaleg for å kunna dekkja inn denne meirkostnader. Avdrag vert ikkje kostnadsførte, men representerer ei årleg utbetaling på kr 416.666 med 30 års avdragstid, og dette vil vera ein betydeleg likviditetsbelastning for selskapet. Rådmannen vil peika på styret i Aufera sitt ansvar for at selskapet faktisk er i stand til å greia denne auka belastninga over tid. I samband med tidlegare sak om garanti for 2 mill, er det inngått avtale mellom dei tre eigarane Radøy, Austrheim og Fedje om høvesvis deling av ansvar for mogeleg konstatert tap som følgje av garantien.

I "ytterste konsekvens" kan Austrheim kommune risikera å tapa 37 % av ca 14 mill, dvs om lag 5,2 mill. Rådmannen ser likevel denne risikoen som svært liten. Skal ein først vurdere risiko, er det meir sannsynleg å tenkja ein situasjon der kommunen må dekkja t.d. ein avdragstermin på lånet som garantien er knytt til. Avtalen Radøy har med Austrheim og Fedje tar ikkje opp i seg slike situasjonar, men dekkar berre eit endeleg konstatert tap. Det må difor etablerast ein ny avtale mellom Radøy, Austrheim og Fedje, som også omfattar mogeleg utbetalingar i garantiperioden.

Dersom Radøy kommune får tinglyst pant i seksjonen for all garanti som er stilt, dvs 14,35 mill., blir det så ei vurdering korleis dette skal få innverknad for dei to andre kommunane.

I høve til kommunesamanslåinga, vil Alver i prinsippet overta alle Radøy sine forpliktingar.

Eigarskapsmeldinga for Alver skal opp til handsaming i fellesnemnda, og Aufera er nemnt som ei av verksemdene som må vurderast nærare. Dette skal etter planen gjerast i juni månad. Rådmannen ser likevel ikkje at denne handsaminga er noko hinder for å vurdere om vi skal gi kommunal garanti.

For Austrheim sin del er det å gi kommunal garanti eit større vågestykke når kommunen er på Robek-lista. På førespurnad svarar økonomisjefen til fylkesmannen slik:

Det er ikke forbud mot å gi kommunal garanti selv om kommunen er i ROBEEK – registeret. Men den økonomiske risikoen med den kommunale garantien må bli vurdert i sammenheng med Austrheim kommune sin vanskelige økonomiske situasjon. Dette må også Fylkesmannen vurdere ved en eventuell godkjenning hvis kommunen likevel skulle gjøre vedtak om å ta på seg et garantiansvar til tross for kommunen sin vanskelige økonomiske situasjon. Økonomisk risiko knyttet til selve garantien sammenholdt med den økonomiske situasjonen i kommunen må vurderes nærmere med hensyn på om et eventuelt garantivedtak kan bli godkjent av Fylkesmannen.

Rådmannen vektlegg at sidan Austrheim kommune er på Robek-lista, bør det ikkje gis garanti for dette kjøpet. I økonomiplanen som vert lagt fram, er det vist til dei store utfordringane kommunen har med å få på plass eit betre fungerande løysing på vatn. Kommunen må ha ein dialog med fylkesmannen om den løyvinga. Slik situasjonen er, bør ein ikkje auke ei eventuell risiko før kommunen er ute av ROBEEK-lista. Ei løysing bør vere at dei to andre eigarkommunane Radøy og Fedje deler på Austrheim sitt garantiansvar medan vi er på ROBEEK-lista. Kommunestyret kan så sei at når kommunen er ute av lista, kan kommunestyret ta opp igjen saka om sin del av garantien.

Rådmannen ser heilt klart det ynskjelege i å få nye lokale til AUFERA AS. Det vil gi høve til nye

aktivitetar og nye satsingsområde for produksjon. Konklusjonen om å ikkje gi garanti så lenge Austrheim er på ROBEK-lista er heilt og holdent ei vurdering av økonomisk risiko opp mot behov for å få fylkesmannen si støtte for investering i ei løysing for vassforsyninga.

Konklusjon

Etter ei samla vurdering, går rådmannen mot for å gje kommunal garanti for Aufera AS i samband med kjøp av seksjon I gnr. 45, bnr 264 med kr 12,5 mill.

Austrheim kommunestyre henstiller til dei to andre eigarkommunane å dele på ansvaret fram til Austrheim er ute av ROBEK-lista. Når kommunen igjen er i ein friare økonomisk situasjon, tar kommunestyret stilling til ein eventuell garanti for 37 % av summen.